

1001 TIPŮ A TRIKŮ PRO

Ľuboslav Lacko

SQL

**Sbírka nejlepších
programátorských
postupů a řešení**

CD obsahuje

veškeré zdrojové kódy z knihy,
SQL Server 2008 EE
a další užitečné nástroje

- ▲ Normalizace, pohledy, indexy, kurzory a transakce
- ▲ Výběr, vkládání, aktualizace a seskupování údajů
- ▲ XML, procedury, funkce, komprese a zálohování
- ▲ Optimalizace dotazů a struktur, ukládání multimédií

Luboslav Lacko

1001 tipů a triků pro SQL

Computer Press, a. s.

Brno

2011

1001 tipů a triků pro SQL

Luboslav Lacko

Computer Press, a. s., 2011. Vydání první.

Překlad: Lukáš Krejčí

Jazyková korektura: Martina Mojzesová

Sazba: René Kašík

Rejstřík: Daniel Štreit

Obálka: Martin Sodomka

Komentář na zadní straně obálky: Martin Herodek

Technická spolupráce: Jiří Matoušek,

Zuzana Šindlerová, Dagmar Hajdajová

Odpovědný redaktor: Martin Herodek

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Produkce: Petr Baláš

Computer Press, a. s.,

Holandská 3, 639 00 Brno

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

distribuce@cpress.cz

tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-3010-0

Prodejní kód: K1932

Vydalo nakladatelství Computer Press, a. s., jako svou 4133. publikaci.

© Computer Press, a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Stručný obsah

Úvod	33
Výběr vhodné databáze	35
Základy databázové teorie	45
Základy jazyka SQL	63
Databázové tabulky	71
Normalizace databází	89
Pohledy	95
Vkládání, aktualizace a mazání údajů	101
Výběr údajů	117
Spojování údajů z více tabulek a databází	133
Výběr pomocí vnořených dotazů	149
Funkce jazyka SQL	157
Seskupování údajů	191
Indexy	197
Kurzory	203
Transakce a konzistentnost	209
Zachování konzistentnosti údajů	213
Zálohování, import a export údajů	217
Komprese, šifrování a audit údajů	233
Procedurální nadstavby jazyka SQL	241
Uložené procedury, funkce a spouště	257
XML jako nativní formát pro ukládání údajů	267
Vyhledávání v textu	297
Ukládání geografických a geometrických (prostorových) údajů	305

Ukládání binárních a multimediálních údajů	333
Základy administrace	341
Optimalizace na úrovni přístupu a dotazování	355
Optimalizace na úrovni databázových struktur	375
Jednoduché řešení z oblasti Business Intelligence	385
Vytvoření a naplnění testovacích tabulek	401
Rejstřík	407

Obsah

Úvod	33
Komu je kniha určena	33
Konvence použité v knize	33
Doprovodné CD	33
Zpětná vazba od čtenářů	34
Errata	34
Výběr vhodné databáze	35
1 Databáze jako základní pilíř informačního systému	35
2 Výběr databáze pro informační systém	35
3 Jak bude databáze v rámci informačního systému používána?	35
4 Úloha databázového systému v podnikové informatice	36
5 Vývojem prošly nejen technologie, ale i cenová politika	36
6 Komerční produkt versus Open Source	36
7 Kritéria pro výběr databáze	36
8 Jaká edice databáze je vhodná pro konkrétní informační systém?	37
9 Co umí edice Enterprise	37
10 Typické scénáře nasazení pro edici Enterprise	37
11 Co umí edice Standard	37
12 Typické scénáře nasazení pro edici Standard	37
13 Co umí edice Web	38
14 Co umí edice Compact a Mobile	38
15 Co umí edice Express	38
16 Typické scénáře nasazení pro edici Express	38
17 XML jako alternativa malé databáze?	39
18 Microsoft SQL Server 2008	39
19 Je to ještě MySQL, nebo už Oracle?	39
20 MySQL: Instalace a konfigurace	39
21 Oracle XE: konfigurace uživatelského přístupu	40
22 Oracle XE: Využití cvičného schématu HR	41
23 Oracle 11g XE: Odemčení účtu	41
24 Oracle 10g XE: Odemčení účtu	41
25 Oracle 10g XE: Nastavení oprávnění	42
26 Jak na praktické pokusy	42
27 Jak připravit cvičnou databázi	42
28 Co ukládá tabulka pro testování výrazů a funkcí	43

	Základy databázové teorie	45
29	Co je to databáze, server, platforma	45
30	Co je to databázový systém	45
31	Co znamená transakční zpracování údajů	45
32	Zotavení z chyb a nehod	45
33	Jak na víceuživatelský přístup	46
34	Jak se definuje ochrana údajů	46
35	Co jsou to databázové tabulky	46
36	Relační vztahy mezi údaji uloženými ve více databázových tabulkách	47
37	Jaké existují typy domén	47
38	Jaký je význam domén	47
39	Co říkají podmínky relačnosti	47
40	Co jsou to integritní omezení	48
41	Co je to primární klíč	48
42	Primární klíč z pohledu relační integrity	48
43	Primární klíč mohou vytvořit jen silné entity	48
44	Jednoduchý a kompozitní primární klíč	48
45	Co je to unikátní klíč	49
46	Co je to cizí klíč	49
47	Cizí klíč z pohledu relační integrity	49
48	Jednoduchý a kompozitní cizí klíč	49
49	Pravidla pro relační databázové systémy	49
50	Co říká pravidlo informace	49
51	Co říká pravidlo zaručeného přístupu	50
52	Jak na systematické ošetření prázdných hodnot	50
53	Proč je popis struktury je založen na relačním modelu	50
54	Co říká pravidlo komplexního datového jazyka	50
55	Co je aktualizace pohledů	50
56	Co umí vysokoúrovňová manipulace s údaji	50
57	Co je fyzická datová nezávislost	50
58	Co je logická datová nezávislost	50
59	Co je nezávislost integrity	50
60	Co je to distribuční nezávislost	51
61	Co říká pravidlo nenarušení	51
62	Jak na modelování	51
63	Modelování databázové aplikace	51
64	Modelování obchodních požadavků	51
65	Modelování databází	51

66	Co je to databázové schéma	52
67	Co popisuje konceptuální model	52
68	Co je to entita	52
69	Co je to entitně-relační model	52
70	K čemu slouží vztah	52
71	Co je to atribut	53
72	Co říká kardinalita vztahů mezi entitami	53
73	Co říká vztah jedna ku jedné (1:1, one-to-one)	54
74	Co říká vztah jeden ku více (1:N, many-to-one)	54
75	Co říká vztah více ku více (N:M, many-to-many)	54
76	Co je to parcialita vztahu	55
77	Co je to unární relace	55
78	Příklad unární relace	56
79	Problémy spojené s implementací hierarchické struktury	56
80	Návrh hierarchické struktury umožňující operace	57
81	Implementace hierarchické struktury umožňující operace	58
82	Vytvoření a naplnění hierarchické tabulky	58
83	Jak to vlastně funguje?	59
84	Výběr záznamu a jeho „nadřazených“	60
85	Výběr záznamu a jeho „podřazených“	60
86	Operace v tabulce obsahující hierarchickou strukturu	60
	Základy jazyka SQL	63
87	K čemu slouží jazyk SQL	63
88	Stručný pohled do historie jazyka SQL	63
89	SQL – slovní zásoba	63
90	SQL – gramatika	64
91	Data Definition Language (DDL)	64
92	Data Manipulation Language (DML)	64
93	Data Control Language (DCL)	65
94	Příkazy pro řízení transakcí (Transaction Control Commands)	65
95	Praktický příklad DCL	65
96	Praktický příklad DDL	65
97	Praktický příklad DML	66
98	Středník za SQL příkazem	66
99	Jak používat komentáře	66
100	Víceslovné názvy objektů	67
101	Konvence pro názvy objektů	67
102	Jak zadat příkaz databázovému serveru	67

103	SQL Server: SQL Server Management Studio	67
104	Oracle: Klientské a administrátorské aplikace	68
105	MySQL: Konzolová aplikace	69
	Databázové tabulky	71
106	Vytvoření databáze	71
107	Vytvoření databázové tabulky příkazem CREATE TABLE	71
108	Oracle – vytvoření dočasné tabulky	71
109	SQL Server – vytvoření dočasné tabulky	72
110	Oracle – vytvoření databázové tabulky podle už existující tabulky	72
111	SQL Server – vytvoření databázové tabulky podle už existující tabulky	72
112	Vytvoření databázové tabulky prostřednictvím vizuálního návrhu	72
113	Co jsou to datové typy	73
114	Jaké číselné datové typy jsou k dispozici	73
115	Jaké existují datové typy pro vyjádření finančních částek	73
116	Jaké existují datové typy na uložení celočíselných hodnot	73
117	Oracle – datový typ Number	74
118	Jaké existují znakové datové typy	74
119	Jaké existují datové typy pro uložení data a času	74
120	K čemu slouží hodnota NULL	75
121	SQL Server – jak na řádké sloupce	75
122	SQL Server – jak na filtrované indexy nad řádkými sloupci	76
123	SQL Server – použití filtrovaných indexů nad řádkými sloupci	76
124	SQL Server – jak na filtrovanou statistiku v tabulkách s řádkými sloupci	76
125	Definování uživatelských datových typů	77
126	SQL Server – definování datového typu	77
127	Oracle – definování datového typu	77
128	SQL Server – k čemu slouží datový typ HierarchyID	77
129	SQL Server – vložení kořenového elementu do hierarchické struktury	78
130	SQL Server – vložení potomka do hierarchické struktury	78
131	SQL Server – uložení procedury na vložení potomka do hierarchické struktury	78
132	SQL Server – výpis hierarchické struktury	79
133	SQL Server – vyhledávání v hierarchické struktuře	79
134	SQL Server – změna pozice v hierarchické struktuře	79
135	SQL Server – k čemu slouží datový typ TABLE	80
136	SQL Server – příklad bez použití datového typu TABLE	80
137	SQL Server – příklad použití datového typu TABLE	80
138	SQL Server – přidávání údajů s využitím datového typu TABLE	81
139	SQL Server – informace o datových typech TABLE	81

140	Omezení pro atributy databázových tabulek	81
141	Vyloučení hodnoty NULL – NOT NULL	82
142	Co je implicitní hodnota v sloupci – DEFAULT	82
143	Jak na kontrolu zadávaných hodnot – CHECK	82
144	Co je omezení na unikátní hodnotu – UNIQUE	82
145	Co je to primární klíč – PRIMARY KEY	83
146	Jak na primární klíč nad více atributy	83
147	Co je to cizí klíč – FOREIGN KEY	83
148	Aktivování omezení	84
149	Deaktivování omezení	85
150	Modifikace databázové tabulky – ALTER TABLE	85
151	Odstranění databázové tabulky – DROP TABLE	86
152	Oracle – zjištění tabulek patřících do schématu	86
153	SQL Server – zjištění tabulek patřících do schématu	86
154	Výpis atributů databázové tabulky	86
155	Oracle – komplexní výpis atributů databázové tabulky	87
156	Oracle – komplexní výpis atributů databázové tabulky	87
157	Oracle – výpis indexovaných atributů databázové tabulky	87
158	SQL Server – výpis indexovaných atributů databázové tabulky	87
159	MySQL – výpis indexovaných atributů databázové tabulky	88
160	Oracle – výpis omezení týkajících se atributů databázové tabulky	88
161	Oracle – výpis omezení týkajících se atributů databázové tabulky	88

Normalizace databází 89

162	Co jsou to normální formy	89
163	Jaké jsou úrovně normalizace	89
164	Co říká nultá normální forma (0NF)	89
165	Co říká první normální forma (1NF)	90
166	Úprava struktury tabulky do 1NF	90
167	Úprava struktury tabulky do 1NF pomocí dekompozice	91
168	Co je to vztah master–detail	91
169	Co říká druhá normální forma (2NF)	92
170	Úprava struktury tabulky do 2NF	92
171	Co říká třetí normální forma (3NF)	92
172	Přesnější definice 3NF	93
173	Co říká Boyce-Coddova normální forma (BCNF)	93
174	Co říká čtvrtá normální forma (4NF)	93
175	Co říká pátá normální forma (5NF)	93

Pohledy	95
176 K čemu slouží pohledy	95
177 Jak vytvořit pohled	95
178 Vztah pohledu a tabulek, z nichž byl pohled vytvořen	95
179 Co jsou to jednoduché pohledy	96
180 Co jsou to komplexní pohledy	96
181 Interakce mezi pohledem a tabulkou	96
182 Odstranění pohledu – DROP VIEW	97
183 K čemu slouží materializované pohledy	97
184 Oracle – vytvoření materializovaného pohledu	97
185 Oracle: Vytvoření protokolu materializovaného pohledu	98
186 Vztah mezi materializovaným pohledem a tabulkami, nad nimiž byl vytvořen	98
187 Odstranění materializovaného pohledu	99
Vkládání, aktualizace a mazání údajů	101
188 Co je impulzem pro vložení údajů do databáze	101
189 Vkládání nových záznamů	101
190 Vkládání nových záznamů s využitím pozice atributů	101
191 Vkládání údajů z jiné tabulky	102
192 Generování příkazů INSERT	102
193 Vkládání unikátních hodnot	102
194 Vkládání implicitních hodnot	103
195 Oracle – vkládání více hodnot do tabulky	103
196 SQL Server – vkládání více hodnot do tabulky	103
197 SQL Server – vkládání více záznamů v rámci jednoho příkazu INSERT	104
198 Oracle – vkládání údajů do více tabulek podle hodnoty atributu	104
199 Jedinečné hodnoty v primárních klíčích a jejich automatické generování	105
200 SQL Server – automatické generování unikátních hodnot	105
201 SQL Server – příklad pro automatické generování unikátních hodnot	105
202 Oracle – automatické generování unikátních hodnot pomocí sekvencí	106
203 Oracle – vytvoření sekvence	106
204 Oracle – příklad pro vytvoření a použití sekvence	106
205 Oracle – změna a odstranění sekvence	107
206 MySQL – automatické generování unikátních hodnot	107
207 MySQL – přidávání záznamů s využitím automatického generování unikátních hodnot	107
208 Přidělení nejnižšího volného identifikátoru	108
209 Změna údajů v tabulce – příkaz UPDATE	109
210 Aktualizace všech údajů v tabulce	109
211 Aktualizace vybraných údajů v tabulce	109

212	Aktualizace záznamů s využitím příkazu CASE	110
213	Aktualizace obsahu tabulky na základě hodnot z jiné tabulky	110
214	SQL Server – vylepšení příkazu UPDATE pro změnu záznamů	111
215	Výměna hodnot sloupců	111
216	Vymazání údajů z tabulky – DELETE	111
217	Jaký je rozdíl mezi vymazáním a zrušením objektu	112
218	Vymazání duplicitních záznamů	112
219	Odhalování duplicit pomocí spojení samotné tabulky se sebou	113
220	Vyprázdnění databázové tabulky – TRUNCATE TABLE	113
221	SQL Server – k čemu slouží příkaz MERGE	113
222	SQL Server – jak na synchronizaci tabulek příkazem MERGE	114
223	SQL Server – jak na sloučení tabulek příkazem MERGE	115
	Výběr údajů	117
224	Výběr údajů prostřednictvím projekce	117
225	Výběr údajů prostřednictvím restrikce	117
226	Výběr údajů prostřednictvím kombinace projekce a restrikce	117
227	Výběr údajů pomocí příkazu SELECT	118
228	K čemu slouží klauzule SELECT	118
229	K čemu slouží klauzule FROM	118
230	K čemu slouží klauzule WHERE	118
231	K čemu slouží klauzule GROUP BY	118
232	K čemu slouží klauzule HAVING	118
233	K čemu slouží klauzule ORDER BY	118
234	Jak na výběr všech údajů	119
235	Projekce pomocí uvedených atributů	119
236	Co jsou to aliasy atributů	119
237	K čemu slouží uvozovky v aliasech	119
238	Přidání textového atributu	120
239	Operace s hodnotami atributů	120
240	Vytvoření pseudoatributu pomocí aliasu	120
241	Spojování textových atributů	120
242	Použití klauzule CASE na přiřazení hodnoty	121
243	Použití klauzule CASE na přiřazení hodnoty do intervalu	121
244	Použití klauzule CASE na vytvoření souhrnů	121
245	Omezení výběru záznamů podle definovaných kritérií – restrikce	122
246	Porovnávací operátory pro vytvoření podmínky	122
247	Logické operátory pro vytvoření podmínky	123
248	Porovnávací operátory pro znakové datové typy	123

249	Operátory pro kombinované podmínky	123
250	Výběr hodnot patřících do intervalu	123
251	Výběr hodnot patřících do vyjmenované množiny	124
252	Výběr podle vzorů	124
253	Výběr pomocí operátoru LIKE	124
254	Zamezení výpisu duplicitních záznamů	125
255	Testování na hodnotu NULL	125
256	Seřazení údajů – ORDER BY	126
257	Seřazení v opačném pořadí	126
258	Seřazení podle více atributů	126
259	Seřazení podle údajů	126
260	SQL Server – k čemu slouží příkaz TOP(n)	127
261	SQL Server – výběr vzorku údajů pomocí klauzule TABLESAMPLE	127
262	Oracle – výběr údajů v náhodném pořadí	127
263	SQL Server – výběr údajů v náhodném pořadí	128
264	SQL Server – výběr údajů v náhodném pořadí pomocí funkce NEWID	128
265	SQL Server – výběr určeného počtu záznamů	128
266	Oracle – výběr určeného počtu záznamů	129
267	MySQL – výběr určeného počtu záznamů	129
268	MySQL – výběr od určeného záznamu	129
269	SQL Server – výběr počtu záznamů daného obsahem proměnné	129
270	SQL Server – výběr počtu záznamů daného obsahem proměnné z více tabulek	130
271	SQL Server – národní specifika ve vztahu k vyhledávání a řazení údajů	130
272	SQL Server – k čemu slouží parametr COLLATE	131
273	Oracle – k čemu slouží parametr NLS_LANG	131
274	MySQL – k čemu slouží proměnná CHARACTER_SET	132
	Spojování údajů z více tabulek a databází	133
275	Výběr údajů z více tabulek	133
276	Tečková konvence pro specifikaci objektů	133
277	Spojování tabulek pomocí klauzule WHERE	134
278	Vynechání názvů schémat	134
279	Použití aliasů při výběru údajů z více tabulek	134
280	Použití klauzule WHERE pro spojení tabulek i restrikcí	135
281	Výpis údajů z tabulek, které vzájemně souvisejí, přes jinou tabulku	135
282	Příklad spojení tabulek svázaných pomocí třetí tabulky	135
283	Výpis údajů z nepřímo souvisejících tabulek přes jinou tabulku	136
284	Spojení tabulky se sebou	137
285	Spojování tabulek pomocí klauzule JOIN	137
286	Výběr vhodného typu spojení	138

287	Jak na vnitřní spojení (INNER JOIN)	138
288	Jak na vnější spojení z levé strany (LEFT OUTER JOIN)	138
289	Jak na vnější spojení z pravé strany (RIGHT OUTER JOIN)	139
290	Jak na úplné spojení	139
291	Jak na výlučné spojení	139
292	Spojení z levé a pravé strany	140
293	Jak na vnější spojení	141
294	Jak na vnější spojení z „levé strany“	141
295	Jak na vnější spojení z „pravé strany“	141
296	Vyhledávání osiřelých záznamů	142
297	Jak na křížové spojení	142
298	Spojení tabulky se sebou (self-join)	142
299	Spojení tabulky se sebou s vyloučením duplicit	143
300	Spojení typu self-join jako alternativa k některým vnořeným dotazům	143
301	Jak na úplné spojení	144
302	SQL Server – k čemu slouží operátor APPLY	144
303	Spojování nehomogenních tabulek	144
304	Jak použít operátor UNION pro nehomogenní tabulky	146
305	Uložení údajů získaných z nehomogenních tabulek	146
306	Rozčlenění položek výpisu tabulky na více typů	147
307	Jak zjistit průnik dvou tabulek	147
308	Jak zjistit rozdíl dvou tabulek	148
	Výběr pomocí vnořených dotazů	149
309	Jaké typy úloh se řeší pomocí vnořených dotazů	149
310	Porovnávání pomocí jednořádkových vnořených dotazů	149
311	Jak použít agregační funkce ve vnořeném dotazu	149
312	Jak zapsat víceřádkové vnořené dotazy	149
313	Jak zapsat vícesloupcové vnořené dotazy	150
314	Použití funkce NVL	150
315	Testování existence hodnot	150
316	Vyhledání „osiřelých“ záznamů	151
317	Jak na vnořené dotazy s komplexnějším porovnáváním	151
318	Vkládání, aktualizace a mazání údajů pomocí vnořených dotazů	152
319	Nalezení n-tého záznamu v pořadí podle daného kritéria	153
320	Výpis n záznamů podle daného kritéria	153
321	Co jsou to korelační vnořené dotazy	153
322	Příklad použití korelačního vnořeného dotazu I	154
323	Příklad použití korelačního vnořeného dotazu II	154

324	Příklad použití korelačního vnořeného dotazu III	154
325	SQL Server – Common Table Expressions jako alternativa vnořených dotazů	155
326	SQL Server – Common Table Expressions versus vnořené dotazy	155
	Funkce jazyka SQL	157
327	K čemu se používají funkce?	157
328	Databázový server jako kalkulačka	157
329	Výpočet souhrnných hodnot pro více záznamů	157
330	Zjištění počtu záznamů	157
331	Co umí jednořádkové funkce	158
332	Jak zapsat přirozený logaritmus	158
333	Jak na výpočet mocniny čísla e	158
334	Jak na dekadický logaritmus	158
335	Jak zjistit všeobecnou mocninu	158
336	Jak zjistit druhou odmocninu	158
337	Jak zjistit zbytek po dělení	159
338	Jak na goniometrické funkce	159
339	Jak na inverzní goniometrické funkce	159
340	Jak na hyperbolické funkce	159
341	Funkce pro zjištění absolutní hodnoty	159
342	Jak na zaokrouhlování	160
343	Jak na ořezání čísla	160
344	Zjištění hodnoty nejbližšího většího celého čísla	160
345	Zjištění hodnoty nejbližšího menšího celého čísla	160
346	Zjišťování znaménka	160
347	Jak na agregační funkce	160
348	Výpočet aritmetického průměru	160
349	Zjištění maximální nebo minimální hodnoty	161
350	Identifikace záznamu obsahujícího maximum resp. minimum	161
351	Jak zjistit součet hodnot v množině údajů	161
352	Oracle – ohodnocení záznamu podle určených kritérií	161
353	Oracle – procentuální ohodnocení záznamu podle určených kritérií	162
354	SQL Server – k čemu slouží poziční funkce	162
355	SQL Server – příklad pro funkci RANK	162
356	SQL Server – příklad pro funkci RANK z cvičné databáze AdventureWorks2008	163
357	SQL Server – k čemu slouží funkce DENSE_RANK	163
358	SQL Server – k čemu slouží funkce ROW_NUMBER	164
359	SQL Server – k čemu slouží funkce NTILE	165
360	SQL Server – příklad použití funkcí pro ohodnocení	165

361	Jak na statistické funkce	165
362	Oracle – překódování údajů podle kódovací tabulky	166
363	Oracle – použití funkce BITAND pro logický součin na úrovni bitů	167
364	Oracle – použití funkce DECODE pro výpis ve formě kontingenční tabulky	167
365	Zjištění délky textového řetězce	168
366	Převod řetězce na velká písmena	168
367	Převod řetězce na malá písmena	168
368	Převod prvního písmene na velké písmeno	168
369	Převod čísla na znak	168
370	Ořezání textového řetězce zleva	168
371	Ořezání textového řetězce zprava	169
372	Odstranění mezer nebo znaků z levé strany řetězce	169
373	Odstranění mezer nebo znaků z pravé strany řetězce	169
374	Doplnění řetězce zleva	169
375	Doplnění řetězce zprava	169
376	Nahrazování znaků v řetězci	170
377	Speciální nahrazování znaků v řetězci	170
378	Jak vytvořit podmnožinu řetězce	170
379	Oracle – výpis textových grafů	170
380	Oracle – zdokonalení výpisu textových grafů	171
381	Funkce pro práci s datem a časem	171
382	Způsob definování atributu pro datum a čas	172
383	Vložení aktuálního data a času	172
384	Vložení zadaného data a času	172
385	UTC, GMT, SEČ – světové časy a časová pásma	172
386	Přehled odlišností a příklad použití data a času pro jednotlivé platformy	173
387	SQL Server – datové typy pro datum a čas	173
388	SQL Server – nové datové typy pro datum a čas	174
389	SQL Server – seznam datových typů pro datum a čas	175
390	SQL Server – použití nových datových typů pro datum a čas	175
391	SQL Server – převod datových typů pro datum a čas	176
392	SQL Server – hierarchie datumových a časových hodnot	176
393	SQL Server – připočítání hodnoty k datu a času	176
394	SQL Server – rozdíl mezi dvěma hodnotami data a času	177
395	SQL Server – část data a času	177
396	SQL Server – zjištění hodnoty aktuálního data a času	177
397	SQL Server – zjištění hodnoty dne	177
398	SQL Server – zjištění hodnoty měsíce	177

399	SQL Server – zjištění hodnoty roku	177
400	Oracle – datové typy pro datum a čas	178
401	Oracle – zadávání datových typů pro datum a čas	178
402	Oracle – datový typ TIMESTAMP	178
403	Oracle – datové typy pro vyjádření intervalu	179
404	Oracle – posunutí data o několik měsíců	179
405	Oracle – aktuální datum a čas	179
406	Oracle – zjištění aktuálního data	179
407	Oracle – zjištění aktuálního data a času	180
408	Oracle – časový posun vůči GMT	180
409	Oracle – část data a času	180
410	Oracle – zjištění posledního dne v měsíci	180
411	Oracle – zjištění aktuální hodnoty lokálního data a času	180
412	Oracle – počet měsíců mezi dvěma daty	181
413	Oracle – následující den v týdnu	181
414	Oracle – část data a času	181
415	Oracle – zaokrouhlení hodnot data a času	181
416	Oracle – ořezání hodnot data a času	182
417	Oracle – časové posunutí připojení	182
418	Oracle – aktuální systémové datum a čas	182
419	Oracle – převod řetězce na datum a čas	182
420	MySQL – zjištění aktuálního data	182
421	MySQL – zjištění aktuálního času	182
422	MySQL – zjištění aktuálního data a času	183
423	MySQL – formátovaný výstup data a času	183
424	MySQL – aktuální systémové datum a čas	183
425	MySQL – aktuální datum a čas	183
426	MySQL – část data a času	183
427	MySQL – datum určené počtem dní od začátku letopočtu	184
428	MySQL – připočtení intervalu k zadanému datu a času	184
429	MySQL – odečtení intervalu od zadaného data a času	184
430	MySQL – hodnota hodin	184
431	MySQL – hodnota minut	185
432	MySQL – hodnota vteřin	185
433	MySQL – hodnota roku a týdnu v roce	185
434	MySQL – název dne v týdnu	185
435	MySQL – název měsíce	185
436	MySQL – pořadové číslo dne v měsíci	185
437	MySQL – pořadové číslo dne v týdnu	185

438	MySQL – pořadové číslo dne v roce	185
439	MySQL – pořadové číslo dne v týdnu	186
440	MySQL – pořadové číslo týdnu v roce	186
441	MySQL – pořadové číslo kvartálu	186
442	MySQL – pořadové číslo roku	186
443	MySQL – převod počtu vteřin na čas	186
444	MySQL – převod času na počet vteřin	186
445	MySQL – počet dní od začátku letopočtu	186
446	Datumová a časová aritmetika	186
447	MySQL – datumová a časová aritmetika	187
448	SQL Server – funkce pro převod datových typů	187
449	Oracle – převod binárního čísla na dekadické	188
450	Oracle – převod znakových datových typů	188
451	Oracle – převod datumových a časových typů na znakové	188
452	Oracle – převod na datový typ LOB	188
453	Oracle – převod na číselný datový typ	188
454	Využití matematických, řetězcových a převodních funkcí – kontrola rodných čísel	189
	Seskupování údajů	191
455	Seskupování údajů na základě stanoveného kritéria	191
456	Seskupování záznamů pomocí klauzule GROUP BY	191
457	Omezení seskupovaných údajů – WHERE	191
458	Omezení skupinových výsledků – HAVING	192
459	Kombinace omezení	192
460	Seřazení skupinových výsledků	193
461	Seskupování záznamů obsahujících hodnotu NULL	193
462	Použití seskupování a agregačních funkcí	193
463	Eliminace záznamů obsahujících hodnotu NULL	194
464	Zjišťování duplicit	194
465	Zjišťování duplicit pomocí vnořeného dotazu	195
466	Seskupování údajů podle data a času	195
467	SQL Server – klauzule GROUPING SETS	196
	Indexy	197
468	Vyhledávání a vkládání údajů v databázi při náhodném uspořádání	197
469	Vyhledávání a vkládání údajů v databázi uspořádané podle primárního klíče	197
470	Zavedení indexů	197
471	Použití indexů při vyhledávání	198
472	Vyhledávání pomocí B-stromů	198
473	Jak B-stromy fungují	198

474	Vytvoření indexu	198
475	SQL Server – vytváření indexů	199
476	Oracle – vytváření indexů	200
477	Oracle – bitmapové indexy	200
478	Oracle – použití bitmapových indexů	200
479	Odstranění indexu – DROP INDEX	201
480	Nevýhody indexů	201
	Kurzory	203
481	K čemu slouží kurzory?	203
482	Proces výběru údajů pomocí kurzoru	203
483	SQL Server – deklarace kurzoru	203
484	SQL Server – otevření kurzoru	203
485	SQL Server – výběr údajů prostřednictvím kurzoru	204
486	SQL Server – naplnění proměnných prostřednictvím kurzoru	204
487	SQL Server – uzavření kurzoru	204
488	Oracle – deklarace kurzoru	204
489	Oracle – otevření kurzoru	204
490	Oracle – výběr údajů prostřednictvím kurzoru	205
491	Oracle – uzavření kurzoru	205
492	Oracle – cyklický výběr údajů pomocí kurzoru	205
493	Oracle – testování konce cyklického výběru pomocí kurzoru	205
494	Problémy spojené s kurzory	206
	Transakce a konzistentnost	209
495	K čemu slouží transakce	209
496	Transakce pro zachování konzistentnosti údajů	209
497	Jak transakce fungují	210
498	Explicitní zrušení transakce	210
499	Vytváření návratových bodů	210
500	Zrušení změn od návratového bodu	211
501	Potvrzení transakce	211
502	MySQL – příklad pro transakce	211
503	Doporučení pro transakce	212
	Zachování konzistentnosti údajů	213
504	Sdílený přístup více uživatelů	213
505	SQL Server – zachování konzistentnosti údajů	213
506	Oracle – zachování konzistentnosti údajů	214
507	SQL Server – vytvoření statického snímku databáze	214
508	SQL Server – příklad na vyzkoušení statického snímku databáze	215

	Zálohování, import a export údajů	217
509	Proč je potřeba chránit údaje	217
510	Jak na zálohování údajů	217
511	K čemu slouží fyzická záložní databáze	217
512	K čemu slouží logická záložní databáze	217
513	Synchronní a asynchronní logická záložní databáze	218
514	Co je kompletní zálohování databáze	218
515	Co je diferenciální zálohování databáze	218
516	Co uchovává záloha transakčního protokolu	218
517	Kdy je vhodná komprese zálohy	218
518	Co je to replikace databáze	219
519	Jaké existují druhy zálohování	219
520	SQL Server – modely obnovy databáze	219
521	SQL Server – zálohování databáze	220
522	SQL Server – komprese zálohy	220
523	SQL Server – zrcadlení databáze	221
524	SQL Server – vytvoření koncového bodu pro zrcadlení	221
525	SQL Server – informace o koncových bodech pro zrcadlení	221
526	SQL Server – vytvoření účtů pro zrcadlení	222
527	Oracle – obnova údajů z transakčního protokolu	222
528	Oracle – zálohování databáze ve verzi Express Edition (XE)	222
529	Import a export údajů	223
530	Kvalita importovaných údajů	223
531	Scénáře pro import a export údajů	223
532	Problémy při importu údajů	224
533	Oracle – export údajů	224
534	Oracle – import údajů	224
535	Export údajů do flat souboru	225
536	Oracle – export údajů do flat souboru	225
537	Oracle – import údajů z flat souboru	226
538	Oracle XE – export a import údajů	226
539	Oracle XE – import	227
540	Oracle XE – mapování atributů pro import	227
541	Oracle XE – definování primárního klíče pro import	228
542	Oracle XE – export	229
543	Oracle XE – export do formátu Excel	230
544	Oracle XE – export do formátu XML	230
545	SQL Server – nástroj pro export a import údajů	230

Komprese, šifrování a audit údajů	233
546 Komprese údajů v databázích	233
547 Oracle – pokročilá komprese (Advanced Compression)	233
548 SQL Server – řádková komprese	234
549 SQL Server – stránková komprese pomocí prefixů sloupců	234
550 SQL Server – stránková komprese pomocí slovníku	235
551 SQL Server – typické scénáře pro kompresi	235
552 SQL Server – transparentní šifrování údajů	236
553 SQL Server – vytvoření klíče MASTER KEY	236
554 SQL Server – vytvoření certifikátu	236
555 SQL Server – vytvoření šifrovacího klíče	237
556 SQL Server – auditování	237
557 SQL Server – vytvoření objektu typu AUDIT pro server	237
558 SQL Server – povolení auditu	238
559 SQL Server – vytvoření specifikace serverového auditu	238
560 SQL Server – vytvoření specifikace databázového auditu	238
561 SQL Server – testování auditu	238
562 SQL Server – ukončení auditu	239
Procedurální nadstavby jazyka SQL	241
563 Omezení jazyka SQL	241
564 T-SQL – jak zapsat komentáře	241
565 T-SQL – jak na ladicí výpisy	241
566 T-SQL – jak vypsat obsah proměnných	242
567 T-SQL – jak na převod data a času	242
568 T-SQL – naformátované ladicí výpisy	242
569 T-SQL – výpis pomocí příkazu RAISEERROR	243
570 T-SQL – jak na proměnné	243
571 T-SQL – naplnění proměnných z databázové tabulky	243
572 T-SQL – řízení toku provádění příkazů	243
573 T-SQL – podmínka IF – ELSE	244
574 T-SQL – cyklus WHILE	244
575 T-SQL – předčasné opuštění cyklu	245
576 T-SQL – skripty	245
577 T-SQL – dávky	245
578 K čemu slouží příkaz GO	245
579 Platnost proměnných v dávkách	246
580 Kdy použít dávku	246
581 T-SQL – ošetření chyb v T-SQL	246

582	T-SQL – výpis chybových zpráv	247
583	T-SQL – výpis uživatelem definovaných chybových zpráv	247
584	PL/SQL – modulární procedurální jazyk	247
585	PL/SQL – komentáře	248
586	PL/SQL – ladící výpisy	248
587	PL/SQL – proměnné	248
588	PL/SQL – deklarování typu proměnné podle jiné proměnné	248
589	PL/SQL – deklarování typu proměnné podle atributu databázové tabulky	249
590	PL/SQL – výpis obsahu proměnných	249
591	PL/SQL – použití znakových datových typů	249
592	PL/SQL – použití datových typů pro datum a čas	249
593	PL/SQL – použití datového typu BOOLEAN	249
594	PL/SQL – naplnění proměnných z databázové tabulky	250
595	PL/SQL – vnořené bloky	250
596	PL/SQL – práce s údaji v tabulkách	251
597	PL/SQL – řízení toku provádění příkazů	251
598	PL/SQL – podmínka IF – THEN – END IF	251
599	PL/SQL – podmínka IF – THEN – ELSE – END IF	252
600	PL/SQL – podmínka IF – THEN – ELSIF – END IF	252
601	PL/SQL – příkaz CASE pro vícenásobné větvení programu	252
602	PL/SQL – vícenásobné větvení podle podmínky	252
603	PL/SQL – jednoduchý cyklus, podmínka v klauzuli IF	253
604	PL/SQL – jednoduchý cyklus, podmínka v klauzuli WHEN	253
605	PL/SQL – cyklus FOR	253
606	PL/SQL – využití řídicí proměnné cyklu FOR	254
607	PL/SQL – cyklus FOR s definovaným inkrementováním	254
608	PL/SQL – dynamický cyklus FOR	254
609	PL/SQL – záznamy	255
610	PL/SQL – deklarace záznamu podle databázové tabulky	255
611	PL/SQL – ošetření chyb	255
612	PL/SQL – typy výjimek	255
613	PL/SQL – příklad pro ošetření chyb	256
614	PL/SQL – simulování výjimky	256
	Uložené procedury, funkce a spouště	257
615	Uložené procedury	257
616	Vstupní a výstupní parametry uložených procedur	257
617	SQL Server – vytvoření uložené procedury	257
618	SQL Server – vytvoření uložené procedury v jazyce C#	258

619	Oracle – vytvoření uložené procedury	258
620	Uložená procedura s výstupním parametrem	259
621	Vnořené uložené procedury	259
622	Viditelnost objektů ve vnořených uložených procedurách	259
623	Odstranění uložené procedury	260
624	K čemu slouží funkce	260
625	SQL Server – vytvoření funkce	260
626	SQL Server – vytvoření funkce v jazyce C#	261
627	Oracle – vytvoření funkce	261
628	Odstranění funkce	262
629	K čemu slouží spouště	262
630	Definování událostí pro aktivaci	263
631	SQL Server – vytvoření spouště	263
632	SQL Server – příklad použití spouště	263
633	SQL Server – vytvoření spouště v jazyce C#	264
634	Oracle – vytvoření spouště	264
635	Oracle – příklad použití spouště	265
636	Odstranění spouště	265
637	Zřetězení spouští	265
638	Zakázání spouště	266
	XML jako nativní formát pro ukládání údajů	267
639	Co je to XML	267
640	Jakou strukturu má dokument XML	267
641	Omezení ohledně volby názvů prvků	268
642	Schéma XML	268
643	Transformace pomocí jazyka XSLT	268
644	XML na platformě Oracle	268
645	Podporuje vaše verze databáze Oracle XML DB?	269
646	Oracle – vložení údajů z databáze do elementu XML	269
647	Oracle – vložení údajů do více elementů XML	269
648	Oracle – příklad vytvoření dokumentu XML	270
649	Oracle – příklad vytvoření formátovaného dokumentu XML	270
650	Oracle – generování elementů XML pomocí funkce SYS_XMLGEN	271
651	Oracle – sloučení elementů XML pomocí funkce SYS_XMLAGG	271
652	Oracle – výpis více atributů XML	271
653	Oracle – ukládání údajů v nativním formátu XML	272
654	Oracle – ukládání údajů v nativním formátu XML	272
655	Oracle – výpis údajů v nativním formátu XML	272

656	Oracle – kombinace relačních atributů a atributů XML	273
657	Oracle – vyhledávání v dokumentu XML	274
658	SQL Server – výpis údajů ve formátu XML	275
659	SQL Server – výpis údajů s využitím klauzule ELEMENTS	275
660	SQL Server – výpis údajů ve formátu XML s použitím modifikátorů RAW, AUTO a PATH	276
661	SQL Server – použití modifikátoru RAW	276
662	SQL Server – použití modifikátoru AUTO	276
663	SQL Server – použití modifikátorů AUTO a ROOT	277
664	SQL Server – použití modifikátoru PATH	277
665	SQL Server – kombinace s modifikátorem XMLSCHEMA	278
666	Načítání části dokumentu XML do paměti	278
667	Načítání části dokumentu XML do databázové tabulky	279
668	SQL Server – nativní formát XML	279
669	SQL Server – vkládání údajů v nativním formátu XML	280
670	SQL Server – výběr údajů v nativním formátu XML	280
671	SQL Server – vložení dokumentu XML ze souboru	280
672	SQL Server – naplnění proměnné datového typu XML z databázové tabulky	281
673	SQL Server – výhody nativního datového typu XML	281
674	SQL Server – indexy XML	282
675	K čemu slouží technologie XQuery	282
676	XQuery – klíčové slovo FOR	283
677	XQuery – klíčové slovo LET	283
678	XQuery – klíčové slovo WHERE	283
679	XQuery – klíčové slovo ORDER BY	283
680	XQuery – klíčové slovo RETURN	283
681	Oracle – jak zadávat serveru příkazy jazyka XQuery	283
682	Oracle – jednoduchý příklad použití jazyka XQuery	284
683	Oracle – výběr údajů z dokumentu XML pomocí jazyka XQuery	284
684	Oracle – dotazy jazyka XQuery v cvičném schématu OE (Order Entry)	285
685	Oracle – zjištění počtu dokumentů pomocí jazyka XQuery	285
686	Oracle – restrikce pomocí podmínky jazyka XQuery	285
687	Oracle – zobrazení hodnot vybraných elementů pomocí jazyka XQuery	285
688	Oracle – vyhledávání pomocí identifikátoru přes jazyk XQuery	286
689	Oracle – zrychlení vyhledávání v jazyce XQuery pomocí indexů	287
690	Oracle – aplikování dotazů jazyka XQuery na relační tabulky	287
691	Oracle – cvičný příklad pro dotazy jazyka XQuery do relačních tabulek	287
692	Oracle – výběr údajů z relačních tabulek do formátu XML	287
693	Oracle – výběr údajů z relačních tabulek do souboru XML	288

694	Oracle – výběr údajů z relačních tabulek do definovaného dokumentu XML	288
695	Oracle – dotazy jazyka XQuery do relačních tabulek obsahujících datový typ XML	289
696	Oracle – jednoduchý dotaz jazyka XQuery do relačních tabulek obsahujících datový typ XML	289
697	Oracle – příklad komplexního dotazu jazyka XQuery do relačních tabulek obsahujících datový typ XML	290
698	Oracle – pohledy XML vytvořené z relačních tabulek pomocí dotazu jazyka XQuery	290
699	SQL Server – jak zadávat serveru příkazy jazyka XQuery	291
700	SQL Server – jednoduchý příklad použití jazyka XQuery	291
701	SQL Server – komentář v jazyce XQuery	291
702	SQL Server – využití funkcí jazyka XQuery	291
703	SQL Server – výběr údajů z databáze pomocí jazyka XQuery	291
704	SQL Server – příklad použití dotazu jazyka XQuery	292
705	SQL Server – použití klauzule LET	292
706	SQL Server – použití příkazů jazyka XQuery pro databázovou tabulku, příprava údajů	293
707	SQL Server – jednoduchý dotaz pomocí metody XML.query	294
708	SQL Server – jednoduchý dotaz typu FLOWR	294
709	SQL Server – dotaz typu FLOWR s podmínkou	294
710	SQL Server – výpis elementu pomocí predikátu jazyka XPath	295
711	SQL Server – metoda XML.exists	295
712	SQL Server – metoda XML.value	295
713	Metoda XML.nodes s klauzulí CROSS APPLY	295
714	Metoda XML.nodes s klauzulí OUTER APPLY	296
	Vyhledávání v textu	297
715	Vyhledávání v textu	297
716	SQL Server – cvičná tabulka pro fulltextové vyhledávání	297
717	SQL Server – vytvoření fulltextového katalogu	297
718	SQL Server – vytvoření fulltextového indexu	298
719	SQL Server – výpis klíčových slov pro fulltextové vyhledávání	298
720	SQL Server – predikát FREETEXT pro sestavení podmínek vyhledávání	299
721	SQL Server – predikát CONTAINS pro sestavení neostrých podmínek vyhledávání	299
722	SQL Server – predikát CONTAINS, jednoduchý výraz	299
723	SQL Server – predikát CONTAINS, operátor AND (&)	300
724	SQL Server – predikát CONTAINS, operátor AND NOT (&!)	300
725	SQL Server – predikát CONTAINS, operátor OR ( )	300
726	SQL Server – kombinované podmínky	300
727	SQL Server – výrazy s použitím prefixů	301
728	SQL Server – příbuzenské výrazy	301
729	Oracle – cvičná tabulka pro fulltextové vyhledávání	302

730	Oracle – vytvoření indexu pro nástroj Oracle Text	302
731	Oracle – vyhledávání pomocí operátoru CATSEARCH	302
732	Oracle – jednoduché vyhledávání	302
733	Oracle – kombinovaná podmínka „a zároveň“	303
734	Oracle – kombinovaná podmínka „a zároveň neobsahuje“	303
735	Oracle – kombinovaná podmínka „nebo“	303
736	Oracle – kombinovaná podmínka se závorkami	303
	Ukládání geografických a geometrických (prostorových) údajů	305
737	K čemu slouží technologie Spatial	305
738	Geografické minimum	305
739	Světový geodetický systém WGS 84	306
740	Zeměpisné souřadnice	306
741	Dotazování v geometrických údajích	306
742	Dotazování v geografických údajích	306
743	Uložení geometrických a geografických údajů v databázi	307
744	SQL Server – definice základních geometrických objektů	307
745	SQL Server – údaje popisující geometrické objekty	307
746	SQL Server – práce s body pomocí objektu POINT	307
747	SQL Server – transformace bodů mezi geometriemi	308
748	SQL Server – vyjádření množiny bodů pomocí objektu MULTIPOINT	308
749	SQL Server – znázornění lomené úsečky pomocí objektu LINESTRING	308
750	SQL Server – množina lomených úseček	309
751	SQL Server – vyjádření mnohoúhelníku pomocí objektu POLYGON	309
752	SQL Server – děravý mnohoúhelník	309
753	SQL Server – množina polygonů	310
754	SQL Server – sdružování geometrických útvarů	310
755	SQL Server – databázová tabulka pro údaje o geometrických objektech	310
756	SQL Server – ukládání geometrických objektů do databázové tabulky	310
757	SQL Server – dotazování do tabulky s údaji o geometrických objektech	311
758	SQL Server – textové atributy v tabulce pro údaje o geometrických objektech	311
759	SQL Server – dotazování do tabulky s údaji o geometrických objektech s textovým atributem	312
760	SQL Server – převod údajů o geometrických objektech do formátu XML	312
761	SQL Server – grafické zobrazování geometrických a geografických údajů	313
762	SQL Server – vytvoření tabulky s cvičnými údaji pro operace s geometrickými objekty	313
763	SQL Server – výpočet plochy geometrických objektů	314
764	SQL Server – zjištění průniku ploch	314
765	SQL Server – výpočet plochy průniku	314
766	SQL Server – zjištění průsečíku obrazců	315

767	SQL Server – sjednocení ploch	315
768	SQL Server – obrys plochy	315
769	SQL Server – obálka ploch	316
770	SQL Server – konvexní obrys plochy	316
771	SQL Server – počet vnitřních ploch (děr)	317
772	SQL Server – obrys vnitřní plochy (díry)	317
773	SQL Server – definování obrysu geometrického útvaru s odstupem	317
774	SQL Server – nachází se geometrický objekt uvnitř jiného objektu?	318
775	SQL Server – protíná řeka nebo cesta daný pozemek?	318
776	SQL Server – dotýkají se geometrické objekty?	318
777	SQL Server – ukládání geografických objektů do databázové tabulky	319
778	SQL Server – zjištění průsečíku geografických objektů	319
779	SQL Server – vytvoření tabulky s cvičnými údaji pro operace s geografickými objekty	320
780	SQL Server – určování vzdáleností v geografických souřadnicích	321
781	SQL Server – optimální zásobování	321
782	SQL Server – příklad použití vnořeného dotazu	321
783	SQL Server – spatial indexy	322
784	SQL Server – indexy pro geometrické údaje	322
785	SQL Server – indexy pro geografické údaje	322
786	SQL Server – vytvoření Spatial indexu	322
787	Oracle Spatial	323
788	Oracle – datový typ SDO_GEOMETRY	324
789	Oracle – vytvoření tabulky s cvičnými údaji pro pokusy s technologií Spatial	325
790	Oracle – naplnění cvičné tabulky údaji o plochách	325
791	Oracle – pohled obsahující Spatial metadata	326
792	Oracle – výpočet plochy geometrických útvarů	327
793	Oracle – výpočet vzdálenosti mezi geometrickými útvary	327
794	Oracle – zjištění průniku ploch	327
795	Oracle – grafický ekvivalent operace XOR	327
796	Oracle – komplexní příklad pro využití technologie Spatial	328
797	Oracle – vytvoření tabulky s cvičnými údaji pro operace s geografickými objekty	329
798	Oracle – naplnění tabulky cvičnými údaji pro operace s geografickými objekty	330
799	Oracle – vytvoření metadat	330
800	Oracle – vytvoření Spatial indexů	331
801	Oracle – určování vzdáleností v geografických souřadnicích	331
802	Oracle – optimální zásobování	331
	Ukládání binárních a multimediálních údajů	333
803	Kombinace databáze a souborového úložiště	333
804	Údaje v databázi, binární dokumenty v souboru	333

805	Ukládání dokumentů do datového typu BLOB	333
806	SQL Server – uložení dokumentu do datového typu VARBINARY(MAX)	333
807	SQL Server – uložení dokumentu v jazyce C#	334
808	SQL Server – výběr dokumentu z datového typu BLOB	335
809	SQL Server – ukládání dokumentů ze souborů do databáze	335
810	Oracle – uložení dokumentu do datového typu BFILE	336
811	SQL Server – datový typ FILESTREAM	336
812	SQL Server – povolení používání datového typu FILESTREAM	337
813	SQL Server – vytvoření nové databáze využívající datový typ FILESTREAM	337
814	SQL Server – vytvoření tabulky využívající datový typ FILESTREAM	338
815	SQL Server – naplnění tabulky využívající datový typ FILESTREAM	338
816	SQL Server – přístup k údajům datového typu FILESTREAM	339
817	SQL Server – zjištění cesty k souborům datového typu FILESTREAM	339
818	SQL Server – úprava údajů datového typu FILESTREAM	339
	Základy administrace	341
819	Správa přístupu	341
820	Nevěřte nikdy nikomu	341
821	Ani jednoduché, ani složité heslo není dobré	341
822	Kdo přistupuje k databázovému serveru a databázi	341
823	Administrátorské připojení	342
824	Schémata jako skupiny vlastnických práv	342
825	Vlastnictví objektů	342
826	Není schéma jako schéma	342
827	Autentizace	343
828	Autorizace	343
829	Vnější a vnitřní bezpečnost	343
830	Správa relací (session management)	343
831	Víceúrovňová bezpečnost (multi-level labeled security)	343
832	Bezpečnost z pohledu jazyka SQL	343
833	Řízení přístupu k údajům pomocí pohledů	344
834	Řízení přístupu přes zabalování objektů	344
835	Autorizace s využitím rolí	344
836	Co udává oprávnění	344
837	SQL Server – řízení přístupových práv	345
838	SQL Server – autentizace systému Windows	345
839	SQL Server – vytvoření nového uživatelského účtu	345
840	SQL Server – bezpečnější vytvoření nového uživatelského účtu	345
841	SQL Server – vytvoření nového uživatele v databázi	346

842	SQL Server – vytvoření nového uživatele ve starších verzích	346
843	SQL Server – změna hesla uživatele ve starších verzích	346
844	SQL Server – odebrání uživatele ve starších verzích	347
845	SQL Server – nastavení práv uživatele pro přístup k databázi	347
846	SQL Server – jak na role	347
847	SQL Server – standardní a aplikační databázové role	347
848	SQL Server – vytvoření role	348
849	SQL Server – vytvoření role ve starších verzích	348
850	SQL Server – přidělení oprávnění pro roli	348
851	SQL Server – přidání uživatelů do role	348
852	SQL Server – výpis seznamu uživatelů	348
853	SQL Server – výpis informací o rolích	349
854	SQL Server – výpis informací o rolích a uživatelích v těchto rolích	349
855	SQL Server – jak na schémata	349
856	SQL Server – vytvoření schématu	349
857	SQL Server – přístup k údajům v tabulkách schématu	349
858	SQL Server – nastavení práv uživatele pro přístup k objektům databáze	350
859	SQL Server – odebírání oprávnění	350
860	Oracle – vytvoření nového uživatele	350
861	Oracle – bezpečnější vytvoření nového uživatele	350
862	Oracle – změna hesla uživatele	350
863	Oracle – odebrání uživatele	351
864	Oracle – přidělování oprávnění pro uživatele	351
865	Oracle – odebírání oprávnění	351
866	Oracle – vytvoření role	351
867	Oracle – přidělování oprávnění rolím	352
868	MySQL – řízení přístupových práv uživatelů	352
869	MySQL – co uchovává tabulka USER	352
870	MySQL – vytvoření nového uživatele	353
871	MySQL – co uchovává tabulka DB	353
872	MySQL – co uchovává tabulka HOST	354
873	MySQL – k čemu slouží tabulky TABLES_PRIV a COLUMNS_PRIV	354
874	MySQL – jak změnit heslo uživatele	354
875	MySQL – jak přidělovat oprávnění	354
876	MySQL – jak odebírat oprávnění	354
	Optimalizace na úrovni přístupu a dotazování	355
877	Faktory a cíle optimalizace	355
878	Nejčastější problémy s výkonem	355

879	Úrovně ladění výkonu	355
880	Co říká pravidlo 80/20	356
881	Co říká pravidlo 20/80	356
882	Definování reálných a měřitelných cílů	356
883	Co způsobuje problémy s výkonem?	356
884	Nadměrné dotazy	357
885	Zvýšená doba odezvy	357
886	Snížená propustnost	357
887	Co může vést k vyčerpání zdrojů	357
888	Pohled za oponu databázového serveru	357
889	Oracle – k čemu slouží System Global Area	358
890	Oracle – k čemu slouží Program Global Area	358
891	Oracle – úspěšnost využívání vyrovnávací mezipaměti	359
892	Oracle – úspěšnost využívání mezipaměti pro buffery	359
893	Oracle – úspěšnost využívání paměti při řazení	359
894	Oracle – jak odhalit dotazy jazyka SQL, které mají nejvyšší spotřebu zdrojů	360
895	Oracle – použití nástroje SQL Tuning Advisor	361
896	Proces provádění dotazu jazyka SQL	362
897	Oracle – vytvoření prováděcího plánu	363
898	Oracle – zobrazení prováděcího plánu	364
899	Oracle – ohodnocení prováděcího plánu pro neindexovaný dotaz	364
900	Oracle – ohodnocení prováděcího plánu pro indexovaný dotaz	365
901	Oracle – optimalizace prováděcích plánů	365
902	Oracle – pravidla pro ovlivnění optimalizace RBO	365
903	Oracle – jak potlačit použití indexů	365
904	Oracle – výpočet statistik pro optimalizaci CBO	365
905	Oracle – zobrazení statistik pro optimalizaci CBO	366
906	Oracle – vymazání statistik pro optimalizaci CBO	366
907	Operátory brání použití indexů	366
908	Funkce brání použití indexů	366
909	Oracle – vytvoření indexu nad funkcí	366
910	Oracle – operátor != brání použití indexu	367
911	Pozor na převod datových typů	367
912	Porovnávejte datum a čas bez použití funkcí	367
913	Oracle – jak využít spojení indexů	368
914	Snažte se vyhnout operátoru LIKE	368
915	Jak funguje upřednostňování atributů	368
916	Vliv pořadí sloupců při vytváření indexu	368
917	Vliv pořadí názvů tabulek v klauzuli FROM	369

918	Vliv pořadí podmínek v klauzuli WHERE	369
919	Používejte klauzuli BETWEEN místo IN	369
920	Oracle – účelové shlukování tabulek do klastrů	370
921	Oracle – shlukování tabulek do klastrů snižuje redundanci	370
922	Oracle – vytvoření klastru	371
923	Oracle – vytvoření tabulek v klastru	371
924	Oracle – vytvoření indexu klastru	371
925	SQL Server – pevné prováděcí plány	372
926	SQL Server – příklad scénáře pro pevný prováděcí plán	372
927	SQL Server – jednorázové vncení prováděcího plánu pomocí funkce HINT	373
928	SQL Server – vytvoření prováděcího plánu pro dotaz	373
	Optimalizace na úrovni databázových struktur	375
929	Rozdělení databázové tabulky na více oddílů	375
930	Kritéria pro rozdělení tabulky na oddíly	375
931	SQL Server – námět pro praktické pokusy s rozdělením tabulky na oddíly	376
932	SQL Server – rozdělení databáze na více souborů	376
933	SQL Server – vytvoření oddílové funkce	376
934	SQL Server – vytvoření oddílového schématu	377
935	SQL Server – vytvoření databázové tabulky rozdělené na oddíly	377
936	SQL Server – vkládání údajů do databázové tabulky rozdělené na oddíly	378
937	SQL Server – výběr údajů do databázové tabulky rozdělené na oddíly	378
938	SQL Server – nepřímé směřování dotazu do konkrétních oddílů	378
939	SQL Server – přímé směřování dotazu do konkrétních oddílů	378
940	SQL Server – jak zjistit počet záznamů v oddílech	379
941	SQL Server – oddílová funkce pro zařazování podle textového atributu	379
942	Oracle – možnosti rozdělení databázové tabulky na oddíly	379
943	Oracle – jak na Range Partitioning	379
944	Oracle – nepřímé směřování dotazu do konkrétních oddílů	380
945	Oracle – jak na List Partitioning	380
946	Oracle – co se stane při vložení záznamu nepatřícího do žádného oddílu	380
947	Oracle – jak na Hash Partitioning	381
948	SQL Server – přidělování výkonu a zdrojů prostřednictvím služby Resource Governor	381
949	SQL Server – scénáře přidělování výkonu a zdrojů prostřednictvím služby Resource Governor	381
950	SQL Server – princip fungování přerozdělování přes službu Resource Governor	382
951	SQL Server – vytvoření a nastavení objektu Resource Pool	382
952	SQL Server – přidělování kapacity pro Resource Pool	383
953	SQL Server – definování zátěže	383
954	SQL Server – co je to klasifikační funkce	383

955	SQL Server – aktivování služby Resource Governor	383
956	SQL Server – deaktivování služby Resource Governor	384
	Jednoduché řešení z oblasti Business Intelligence	385
957	Určitě máte údaje. Máte také informace?	385
958	Co je Business Intelligence	385
959	Co je datový sklad	385
960	Rozdíl mezi operační databází a datovým skladem	386
961	Porovnání relačního a vícerozměrného databázového modelu	386
962	K čemu slouží vícerozměrné databáze	386
963	Vícerozměrný databázový model	387
964	Řezy kostkou	387
965	Co jsou to tabulky faktů	388
966	Aditivní a neaditivní měřítka	388
967	K čemu slouží tabulky dimenzí	388
968	Co je komplexní dimenze	389
969	Redundance v tabulkách dimenzí	389
970	Co je to vícerozměrná OLAP kostka	390
971	Schémata pro uspořádání tabulek faktů a dimenzí	390
972	Co je to hvězdicové schéma	390
973	Co je to schéma „sněhové vločky“	390
974	Příprava údajů pro příklady s operátory ROLLUP a CUBE	391
975	Oracle – jak na operátor ROLLUP	392
976	SQL Server – jak na operátor ROLLUP	392
977	Jaké údaje vrátí příkaz SELECT s operátorem ROLLUP	392
978	Oracle – jak na operátor CUBE	393
979	SQL Server – jak na operátor CUBE	393
980	Jaké údaje vrátí příkaz SELECT s operátorem CUBE	393
981	Oracle – vytvoření parciální kostky pomocí operátoru CUBE	394
982	SQL Server – vytvoření parciální kostky pomocí operátoru CUBE	394
983	Jaké údaje vrátí příkaz SELECT pro parciální kostku vytvořenou operátorem CUBE	395
984	Představují údaje v předchozím výpisu skutečně kostku?	395
985	Oracle – vytvoření masky dimenzí pomocí klauzule GROUPING	395
986	SQL Server – vytvoření masky dimenzí pomocí klauzule GROUPING	395
987	Jaký má maska dimenzí význam	396
988	Oracle – výpis přehledné kostky s využitím masky dimenzí	396
989	SQL Server – výpis přehledné kostky s využitím masky dimenzí	396
990	Co je to řídká kostka	396
991	K čemu slouží kontingenční tabulka (Pivot Table)	397

992	Jak převést klasickou tabulku na kontingenční	397
993	Vytvoření kontingenční tabulky se souhrnnými údaji	398
994	SQL Server – jak na operátory PIVOT a UNPIVOT	398
995	SQL Server – příprava údajů pro příklad použití operátoru PIVOT	399
996	SQL Server – příklad použití operátoru PIVOT	399
997	SQL Server – příprava údajů pro příklad použití operátoru UNPIVOT	400
998	SQL Server – příklad použití operátoru UNPIVOT	400
	Vytvoření a naplnění testovacích tabulek	401
999	Vytvoření testovacích tabulek pro Microsoft SQL Server	401
1000	Naplnění testovacích tabulek pro Microsoft SQL Server	401
1001	Vytvoření testovacích tabulek pro Oracle	402
1002	Naplnění testovacích tabulek pro Oracle	403
1003	Vytvoření testovacích tabulek pro MySQL	403
1004	Naplnění testovacích tabulek pro MySQL	404
	Rejstřík	407

Úvod

Moderní databáze už dávno neslouží jen pro bezpečné a spolehlivé ukládání údajů, nové verze poskytují stále více služeb pro podnikové informační systémy, ať už se jedná o analýzu, reportování či práci s geografickými informacemi. Moderní webové aplikace a služby pracují hlavně s nerelačními údaji čili s dokumenty a multimédií. Stále větší oblibě se těší dokumenty XML. Proto je i tato publikace koncipována tak, aby na praktických ukázkách demonstrovala možnosti moderních databázových platforem.

Komu je kniha určena

Tipy jsou rozděleny do tří kategorií pro začátečníky, pokročilé a znalce. Rozdělení se ale netýká tolik náročnosti, jako spíše jejich potřeby.

začátečník

Tip je určen začátečníkům, kteří se s SQL a databázemi seznamují. Nevyžaduje žádné znalosti.

pokročilý

Tip je určen těm, kteří již zvládají základy SQL. Najdete zde pokročilejší techniky.

znalec

Tip se zaměřuje na řešení nestandardních a komplikovaných problémů. Je určen pokročilým programátorům.

Konvence použité v knize

V knize se používá neproporcionální písmo pro ukázky dotazů a jejich výstupů. V ukázkách mají dotazy šedé pozadí, aby je čtenář snadněji odlišil od výstupů databázového systému. Dotazy použité v knize najdete i na přiloženém CD.

Doprovodné CD

Doprovodný disk obsahuje kromě zdrojových kódů také řadu odkazů na užitečné stránky a také několik užitečných nástrojů, jež vám práci s databázemi a SQL výrazně usnadní nebo alespoň zpříjemní.

CD stačí vložit do počítače a rozhraní se spustí automaticky. Pokud nemáte automatické spouštění disků povoleno, vyhledejte na CD kořenový adresář a otevřete soubor `spustit_CD.html`.

Jestliže rozhraní CD otevřete v prohlížeči Internet Explorer, Opera nebo Google Chrome, budete z CD moci instalovat doprovodný software okamžitě. V případě jiných prohlížečů se zobrazí výzva k uložení instalačního souboru na pevný disk. V tomto případě doporučujeme spustit instalaci přímo z CD. Obsah CD najdete ve složce obsah.

Zpětná vazba od čtenářů

Nakladatelství a vydavatelství Computer Press, které pro vás tuto knihu připravilo, stojí o zpětnou vazbu a bude na vaše podněty a dotazy reagovat. Můžete se obrátit na následující adresy:

redakce PC literatury
Computer Press
Spielberk Office Centre
Holandská 3
639 00 Brno

nebo

sefredaktor.pc@cpress.cz

Computer Press neposkytuje rady ani jakýkoli servis pro aplikace třetích stran. Pokud budete mít dotaz k programu, obraťte se prosím na jeho tvůrce.

Errata

Přestože jsme udělali maximum pro to, abychom zajistili přesnost a správnost obsahu, chybám se úplně vyhnout nedá. Pokud v některé z našich knih najdete chybu, ať už chybu v textu nebo v kódu, budeme rádi, pokud nám ji nahlásíte. Ostatní uživatelé tak můžete ušetřit frustrace a pomoci nám zlepšit následující vydání této knihy.

Veškerá existující errata zobrazíte na adrese <http://knihy.cpress.cz/k1932> po klepnutí na odkaz Soubory ke stažení.

Výběr vhodné databáze

1 Databáze jako základní pilíř informačního systému

začátečník

Základem každého informačního systému je dobře navržená databáze, od níž očekáváme spolehlivost a stabilitu, rychlost, bezpečnost uložených dat a víceuživatelský přístup. Pro každou společnost je databáze životně důležitý orgán, který žije, dýchá a chrání cenná data.

V současnosti existuje více softwarových společností, které nabízejí relační databáze, jako jsou například Oracle, Microsoft, IBM a mnoho dalších. Otázkou je, zda si vybrat volně dostupnou nebo komerční distribuci databáze. Každá z databází má však osobitně specifikované hardwarové nároky co se týče procesorové kapacity, paměti a diskového prostoru.

2 Výběr databáze pro informační systém

pokročilý

Použijeme analogii z oblasti letecké dopravy. Zdálo by se, že kromě variability vnitřního vybavení kabiny a vnějšího nátěru nemají zákazníci neboli letecké společnosti mnoho možností pro přizpůsobení letadla, které přebírají od výrobce. Omyl. Zákazník si musí jednu z nejdůležitějších součástí, motor, vybrat sám. K dispozici jsou motory od různých dodavatelů. Například pro Airbus jsou k dispozici motory Rolls-Royce, General Electric, Pratt & Whitney... Letecké společnosti si dodavatele motorů vybírají podle dlouhodobých zkušeností, možností servisu, přičemž se samozřejmě snaží o co největší unifikaci. Podobná situace je výběru databáze pro informační systém.

Poznámka: Databázový server se svým IT okolím je zpravidla poměrně velký investiční celek, takže do hry vstupují různá výběrová kritéria.

Databázové servery jsou specializované uzly informačních systémů zaměřené na databázové zpracování, přičemž plní funkci distribuovaného systému řízení báze dat. Zabezpečují operace zadávání údajů, jejich modifikace a vyhledávání.

Moderní databázový systém vytváří základ stabilního a kvalitního přístupu k údajům. Disponuje moderními bezpečnými technologiemi a díky své struktuře klient-server-databáze umožňuje přistupovat k údajům systému přes Internet prakticky odkudkoli na světě.

3 Jak bude databáze v rámci informačního systému používána?

pokročilý

Bude databáze využívána hlavně jako úložiště operačních dat pro transakce (OLTP), nebo budou údaje skladovány a analyzovány (OLAP)? OLTP (Online Transaction Processing) je technologie uložení dat v databázi, která umožňuje jejich co nejjednodušší a nejbezpečnější modifikaci ve víceuživatelském prostředí. Jedná se o přístup,

který se v současnosti používá v převážné většině databázových aplikací (z historického hlediska ještě poměrně nedávno dokonce ve všech databázových aplikacích). Jako protiklad k OLTP se především pro analytické účely nad rozsáhlými databázemi používá technologie OLAP (Online Analytical Processing). Základní rozdíl mezi databázemi OLAP a OLTP spočívá ve způsobu jejich používání. Zatímco v databázi OLTP se data často modifikují, v databázi OLAP jde o ukládání velkého množství dat, která se často nemění a nad nimiž se vykonávají složité databázové dotazy. Výběr správného typu databáze může výrazně ovlivnit chod a výkon aplikace.

4 Úloha databázového systému v podnikové informatice

znalec

Paralelně s vývojem databázových technologií začal nastupovat nejen přechod na architekturu klient-server, ale i trend decentralizace informačních technologií. Vynutila si ji globalizace ekonomiky a s ní související dynamické změny v řízení a struktuře firem. Databázový server se stal jedním ze základních pilířů třívrstvé architektury klient-server. Databázový a aplikační server lze realizovat na tomtéž hardwarovém serveru, jako middlewarová vrstva nebo na samostatných uzlech.

5 Vývojem prošly nejen technologie, ale i cenová politika

začátečník

Není to tak dávno, co licence pro jeden procesor u některých špičkových databázích stála několik desítek tisíc dolarů. Avšak možnosti odbytu na tyto trhy nejsou pyramidová hra a trh zákonitě začal saturovat. Postupně, s nasycením trhu informačních systémů pro velké firmy, si začali jejich dodavatelé stále více všímat i sektoru SMB. Začalo to databázovými servery. U nejnovějších databází velkých firem (Oracle 11g, IBM DB2, Microsoft SQL Server 2008) lze vyzorovat nejen zařazení verzí situovaných pro SMB, ale dokonce i volně šiřitelné verze „Express“ pro nasazení mimo komerční sféru. Hlavní výhodou edicí SMB a „Express“ je možnost rozběhu businessu s velmi nízkými náklady, přičemž v případě potřeby je možné bez jakýchkoli úprav přejít na kteroukoli komerční verzi na vhodné velikosti serveru.

6 Komerční produkt versus Open Source

pokročilý

Velmi často se vedou nekonečné polemiky, zda vybrat komerční produkt, nebo produkt s licencí Open Source. Zkuste si představit polemiku, zda použít nejznámější komerční databázovou platformu Oracle nebo nejpopulárnější databázi MySQL s licencí Open Source. Databázová platforma MySQL patří společnosti Sun Microsystems, která se po akvizici ocitla ve vlastnictví společnosti Oracle.

7 Kritéria pro výběr databáze

pokročilý

Mnohé subsystémy podnikové informatiky umožňují variabilní výběr databázové platformy. Typickým příkladem je ERP a systém SAP. Před výběrem vhodného databázového systému je nutné zvážit velké množství faktorů. Jde nejen o výkonová, kapacitní a bezpečnostní kritéria, ale také o účel, z něhož vyplývá předpokládané zatížení. Důležitým faktorem je existence informační infrastruktury ve formě a potenciál lidských zdrojů.

8 Jaká edice databáze je vhodná pro konkrétní informační systém?

Komerční databázové servery se dodávají ve více edicích, takže umožňují škálovatelnost a optimální možnost výběru vhodné verze v souvislosti s předpokládanými scénáři nasazení a objemu zátěže. Názvy edic se na jednotlivých platformách liší, nicméně při troše nadhledu se dají zevšeobecnit.

9 Co umí edice Enterprise

Pod tímto názvem se skrývá ucelená datová platforma splňující vysoké nároky podnikových aplikací pro zpracování transakcí online a pro datové sklady. Umožňuje konsolidovat servery a vykonávat online zpracování velkého objemu transakcí a generování sestav. Díky technologiím, jež chrání data před nákladnými lidskými chybami, zajišťuje obchodní kontinuitu a zkracuje čas potřebný pro obnovení po havárii.

Vytváří infrastrukturu s ověřenými schopnostmi zpracování velkých množství dat a vysokého podnikového zatížení. Splňuje požadavky na ochranu osobních dat a soulad s legislativními normami a nabízí integrované funkce pro ochranu dat před neoprávněným přístupem. Verze Enterprise nabízí správu infrastruktury s automatickou diagnostikou, optimalizací a konfigurací s cílem snížit provozní náklady a současně omezit nutnost údržby a správy velkých objemů dat. Umožňuje dotazování a analýzu velkých množství dat v datových skladech a datových tržištích, a usnadňuje tak získávání širšího pohledu na tato data.

10 Typické scénáře nasazení pro edici Enterprise

- Provozování nenahraditelných aplikací pro správu dat se škálovatelností, vysokou dostupností a zabezpečením na podnikové úrovni.
- Správa online zpracování transakcí (OLTP) ve velkém objemu.
- Pokročilá analýza velkých objemů dat v datových skladech.
- Generování sestav na základě analýzy velkých objemů dat.

11 Co umí edice Standard

Přívlastek Standard naznačuje platformu pro správu dat s jednoduchou spravovatelností určenou primárně pro provoz aplikací firemních oddělení. Tato edice má zpravidla vyváženou cenu tak, aby se dala použít i pro sektor SMB čili pro malé a střední firmy. Ve většině případů poskytuje funkce pro zabezpečenou vzdálenou synchronizaci a správu.

12 Typické scénáře nasazení pro edici Standard

- Aplikace firemních oddělení požadující dobrou spravovatelnost a jednoduché použití.
- Aplikace pro online zpracování transakcí (OLTP) v malém až středním objemu.
- Systémy pro podporu rozhodování požadující základní funkce pro generování sestav a analýzy.

13 Co umí edice Web

Nabízí nízké náklady, vysokou škálovatelnost pro vysoko dostupné webové aplikace či hostovaná řešení a vysokou dostupnost internetových prostředí webových služeb. Používá se pro:

- Sdílená a dedikovaná hostitelská řešení.
- Rozsáhlé webové prezentace s primárně webovým obchodním modelem a rostoucí potřebou škálování.

14 Co umí edice Compact a Mobile

Tyto odlehčené edice jsou určeny pro „přibalení“ k aplikaci a volné šíření spolu s aplikací. Jsou k dispozici bezplatně a umožňují vytvářet samostatné a příležitostně připojené aplikace pro mobilní zařízení, klientské počítače a webové klienty.

15 Co umí edice Express

Edice Express je k dispozici bezplatně a je ideální pro studium a vytváření aplikací pro klientské počítače a malé servery a pro distribuci nezávislými výrobci softwaru.

Poznámka: Edice Express je v rozsahu základní funkčnosti plně kompatibilní se všemi ostatními edicemi příslušné platformy (SQL Server, Oracle...). Bude-li vaše aplikace a firma úspěšná a nároky na výkon a škálovatelnost budou růst, je možné aplikaci bez úprav přesunout na požadovanou komerční verzi.

16 Typické scénáře nasazení pro edici Express

- Základní a studijní databáze.
- Funkčně bohaté aplikace pro klientské počítače.
- Bezplatné práva na distribuci pro nezávislé výrobce softwaru (ISV).

IT směřuje do cloudu

Vybrat pro informační systém databázi Oracle, IBM DB2, SQL Server, Informix...? Třeba více napoví analogie s otázkou: Vybrat do firemního vozového parku jako další vozidlo BMW, Mercedes, Volkswagen...? Možná se vám tato analogie nelíbí, především z toho důvodu, že většina moderních firem už nemá vlastní vozový park, ale tuto službu outsourcuje. A proč neoutsourcovat ukládání údajů jako službu poskytovanou datovými centry? Koncepte IT jako služby přináší úplnou abstrakci údajů od technologických či komerčních aspektů jejich ukládání. U pronajatého vozidla záleží jen na jeho kategorii, ale ne na značce, protože případná unifikace kvůli údržbě a servisu je problém, který řeší poskytovatel služby a zákazníka nezajímá. Rovněž nebude u spolehlivě fungující služby pro ukládání údajů nikoho zajímat, na jaké platformě jsou údaje uloženy.

17 XML jako alternativa malé databáze?

Odpověď na otázku, kam s údaji, je zpravidla jednoduchá – do databáze. Skutečně je to ale vždy neoptimálnější řešení? Abychom podali uspokojivou odpověď na tuto otázku a neodchýlili se k polemice komerční vs. volně šiřitelné databáze, zavedeme hypotetický předpoklad, že databázový server máme k dispozici zdarma. Rozhodující je množství údajů a náklady na instalaci a administraci. Představte si aplikaci například pro evidenci v půjčovně DVD (tu můžete koneckonců vytvořit v Excelu) nebo nějaký specializovaný program třeba pro malou restauraci a podobně. Kromě instalace aplikace je nutné nainstalovat databázový server, vytvořit databázi, v ní vytvořit struktury a nakonec je zpravidla zapotřebí naplnit databázi nějakými z krátkodobého hlediska konstantními údaji: budeme potřebovat například ceník, kurzovní lístek a podobně. Představa, že si to bude instalovat, udržovat a v případě nehody obnovovat například provozní v restauraci, která je jinak počítačově docela gramotná, je celkem nereálná. Řešením může být embedded databáze, případně údaje v dokumentu XML.

18 Microsoft SQL Server 2008

Aktuální komerční verze databázového serveru Microsoft SQL Server 2008 R2 je svými vlastnostmi, robustností a spolehlivostí předurčena i pro aplikace typu „mission-critical“, přičemž současně snižuje nároky na infrastrukturu a její správu. Komerční verze je na trhu od prosince roku 2007, v době psaní této publikace už byla k dispozici první CTP verze nového databázového produktu společnosti Microsoft s kódovým označením Denali. Cennou devizou SQL Serveru 2008 je možnost jeho navázání na ostatní produkty a řešení společnosti Microsoft, především vývojového prostředí Visual Studio.

19 Je to ještě MySQL, nebo už Oracle?

Tento volně šiřitelný databázový server je oblíbený a nasazuje se hlavně u webových aplikací. Je portován pro Unix, Linux, Solaris, OS/2 i Windows. Je ideálním řešením pro malé firmy a amatérské využití, například pro publikační portál nebo webové aplikace pro sběratele, hobby, diskuzní fóra, seznamky a podobně. Instalační soubory databázového serveru MySQL je možné získat z webu, například ze stránky www.mysql.org.

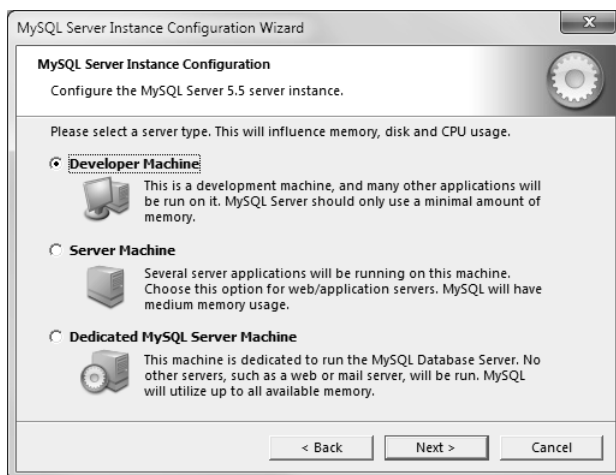
20 MySQL: Instalace a konfigurace

Kompletní instalace je zabalená do jednoho souboru s velikostí přibližně 30 MB (pro Windows). Pro cvičné účely můžete použít databázi TEST, která se vytvoří při instalaci a je určena právě pro tyto účely. Pro zadávání příkazů můžete použít textovou konzolovou aplikaci MySQL Command Line Client. Do testovací databáze se přepnete příkazem:

```
USE TEST.
```


Obrázek 1: Databázový server a instanci databáze můžete nakonfigurovat pomocí nástroje MySQLInstanceConfig

Populární Open Source databázový server MySQL momentálně patří společnosti Oracle, která ho získala akvizicí společnosti Sun Microsystems. V průběhu akvizice ubezpečili Larry Ellison (CEO společnosti Oracle) spolu se Scottem McNealym (bývalý šéf společnosti Sun) příznivce této platformy, že bude i nadále podporována a rozvíjena, že databáze Oracle a MySQL si nikdy nebudou konkurovat. Nuže uvidíme.

Poznámka: Kromě „železa“ neboli serverového portfolia, a databázové platformy získala společnost Oracle akvizicí Sunu i populární programovací jazyk Java, který je už dlouho jedním ze základních stavebních kamenů softwaru společnosti Oracle. Nejlépe tuto platformu charakterizuje jeden jediný údaj – implementace v 6,5 miliardách zařízení. Nejedná se jen o PC a mobily, ale i technologické a řídicí systémy a specializované mikročipy ve spotřební elektronice.

21 Oracle XE: konfigurace uživatelského přístupu

začátečník

Databáze Oracle Express Edition (XE) je postavena na kódové základně Oracle Database 11g (či 10g) a je plně kompatibilní se všemi ostatními edicemi databáze Oracle. Verze XE obsahuje plnou podporu jazyka SQL včetně jeho procedurální nadstavby PL/SQL. Databáze je k dispozici ke stažení na adrese www.oracle.com/technology/xs. Instalace databáze trvá přibližně tři minuty. Jediným údajem, který se v průběhu instalace zadává, je společné heslo pro účty SYS a SYSTEM.

Poznámka: Aby se tato volně šiřitelná verze nenasazovala do produkčních systémů, má určitá omezení. Databáze využívá maximálně jeden procesor či jedno jádro vícejádrového procesoru, udržuje využití paměti pod jedním gigabajtem, je omezena na jednu relaci v systému a umožňuje uchovávat maximálně čtyři gigabajty uživatelských dat.

22 Oracle XE: Využití cvičného schématu HR

Pro svoje pokusy můžete vytvořit vlastní novou databázi nebo využít cvičnou databázi, která se nainstalovala spolu s databázovým serverem. Ve verzi databáze Oracle XE je implicitně nainstalováno **schéma testovacího klienta HR** (Human Resources – lidské zdroje). Schéma je po nainstalování databáze implicitně zamčeno, proto jako první administrátorský úkon proveďte její zpřístupnění a nastavení parametrů pro přihlášení klienta k této databázi.

Při prvním přístupu se musíte přihlásit jako administrátor, potřebujete-li odemknout testovací účet. Postup odemčení se pro jednotlivé verze liší. Uvedeme postup pro verzi Oracle XE 11g i pro starší verzi Oracle XE 10g.

23 Oracle 11g XE: Odemčení účtu

V nabídce operačního systému spusťte konzolovou aplikaci Run SQL Command Line. Následně napište příkaz:

```
connect
```

a přihlaste se jako uživatel SYSTEM:

- Enter user-name: SYSTEM
- Enter password: <heslo, které jste zadali a potvrdili při instalaci databáze>

Odemkněte účet HR příkazem:

```
ALTER USER hr ACCOUNT UNLOCK;
```

Zadejte heslo, které budete pro tento cvičný účet používat:

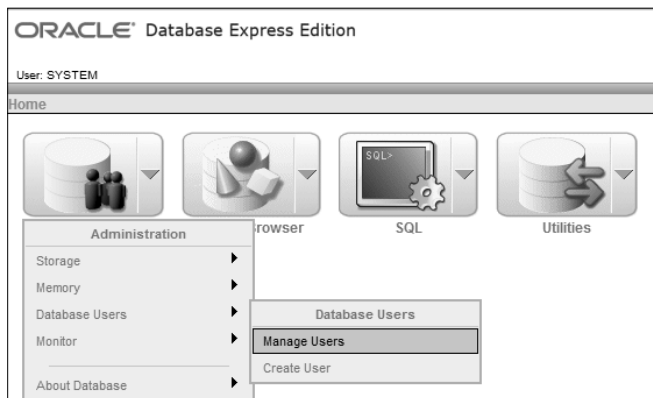
```
ALTER USER hr IDENTIFIED BY <heslo>;
```

24 Oracle 10g XE: Odemčení účtu

Přihlaste se jako uživatel SYSTEM:

- Username: SYSTEM
- Password: <heslo, které jste zadali a potvrdili při instalaci databáze>

Obrázek 2: Odemčení schématu testovacího klienta se provede pomocí postupné aktivace ikon „Administration“ a „Database Users“